

PHauloosi Ibraawe Asaassi Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

Ha kiitai xaafetidoogee wolqqaama tuggai gakkin, ammanuwaa agganau matida ammaniya asatussa. Xaafee Xoossai banatettaa wurssetta qonccettaa qonccissidoi tumu oge gidiya, Yesuus Kiristtoosa baggaara gidiyoogaa bessidi, hageeti ammaniyaageeti bantta ammanuwyan minnana mala, eta minttettees. I hegaa oottiiddi heezzu tumata gitayidi bessees:

1. Ba ekkido metuwaa baggaara Aawaassi tumu azazettida Yesuusi Xoossaayyo merinaa Na7a. I Xoossaa Na7a gidido gishshau, Gal77a Maachchaa wode hananabaa yootidaageetuppe, kiitanchchatuppenne, harai attin, Muuseppekka keehi aadhdhiyaagaa.
2. Yesuusi Gal77a Maachchaa qeesetuppe keehi aadhdhiya, merinaa qeese gidiyoogaa Xoossai ba huuphen awaaajiis.
3. Yesuusa baggaara ammaniyaagee nagaraappe, yashshaappenne haiquwaappe attees. Yesuusi qeesetu ubbatu halaqa gidiyoogaadan, asaayyo tumu atotettaa immees; atotettai kase Ibraawetu ammanuwaa wogatuuninne mehetu yarshshotun eeshodan beetees; shin i ha77i tumaa oottiis.

Xaafee Israa7eela asaa taarikiyan daro erettida asaa ammanuwaa leemisodan go7ettidi (miraafiyaa 11), ha maxaafaa nabbabiya asati

bantta ammanuwan minnanaadan hassayissee. Hegaadankka, miraafiyaa 12n nabbabiyaageeti bantta aifiyan Yesuusa tishshi ootti xeellidi, bantta ammanuwan minnanaadaaninne ai qommo metoinne waayeenne gakkikkokka, eti genccanaadan zorees. Wurssettan qassi zore qaalaanne akeekisso qaalaa immidi, qofaa wurssees.

Xoossai Ba Na7aa Baggaara Haasayiis

¹ Xoossai beni wode, nu aawatuyyo hanan-abaa yootiyaageetu baggaara dumma dumma ogiyaaninne daro wodiyan haasayiis. ² SHin ha wurssetta wodiyan, ubbabaa a laatissidi, sa7aa a baggaara medhdhido ba Na7aa baggaara nuuyyo haasayiis. ³ Na7ai Xoossa bonchcho poo7uwaa phoolees; qassi muleerakka a meretaa ekkidi, ba wolqqaama qaalan ha sa7aa naagees; yaatidi asaa nagaraappe geeshshidi, Ubbaappe Bolla Xoossaappe ushachcha baggaara saluwan uttiis.

Xoossa Na7ai Kiitanchchatuppe Bolla

⁴ Xoossai ayyo immido sunttatettai kiitanchchatuugaappe xoqqa gidiyoogaadankka, etappe a keehi xoqqu oottiis. ⁵ Aissi giikko, Xoossai ba kiitanchchatuppe oona,
“Neeni ta Na7aa;
taani hachchi neeyyo aawa gidaas”
giidee? Woi qassi oona,
“Taani ayyo aawa gidana;
ikka taayyo na7a gidana”

giidee? ⁶ Qassi Xoossai ba baira Na7aa ha sa7aa yeddana haniiddi, “Ta kiitanchchati ubbatikka ayyo goinnona” yaagiis. ⁷ Xoossai kitanchchatubaa haasayiiddi,
 “Taani ta kiitanchchata carkko kessais;
 qassi ta ashkkaratakka tama laco kessais”
 yaagees. ⁸ SHin ba Na7aabaa haasayiiddi,
 “Xoossau, ne kawotaa araatai
 meri merinau de7ees.
 Ne kawotaa xam77aikka
 xillotettsaa xam77aa.
⁹ Neeni xillotettsaa siiqadasa;
 naaquwaa ixxadasa.
 Xoossai, ne Xoossai nena
 ne laggetuppe aattidi,
 ufaissa zaitiyaa tiyidoogee hegaassa”
 yaagees. ¹⁰ Xoossai hagaadan yaagees;
 “Godau, kiro neeni sa7aa medhdhadasa;
 saluwaakka ne kushiyen medhdhadasa.
¹¹ Hegeeti ubbai xayana;
 shin neeni de7ana.
 Eti ubbaikka afaladan wurana.
¹² Neeni eta iirichchodan dakkoyana;
 qassi eti afaladan laamettana.
 SHin neeni nenakka;
 ne laittai mulekka wurennna”
 yaagees. ¹³ SHin Xoossai ba kiitanchchatuppe
 issuwaanne,
 “Taani ne morkketa neeni
 tohuwan yedhdhiyoobaa oottana
 gakkanaassi,
 hagan taappe ushachcha baggan utta”

gibeenna. ¹⁴ Kiitanchchati ubbai Xoossau oot-tanaunne atotettaa demmana asata maaddanaau Xoossai kiittido ayyaanata gidokkonaayye?

2

Atotettai Gitabaa Gidiyoogaa

¹ Hegaa gishshau, nuuni siyido tumu yohuwaappe wora beenna mala, he yohuwaa mintti oiqqanau bessees. ² Aissi giikko, kiitanchchati yootido qaalai tuma gidiyo gishshau, naaqqiya woi azazettenna asai ubbai qaxxayettidobaa gidikko, ³ Yaatin, nuuni ha gita atotettaa wudennaageeta gidikko, waanidi kessi ekkanee? Godai kiro ba huuphen ha atotettaa yootiis; qassi i yootidoogaa siyidaageeti nuuyyo geeshshidi yootidosona. ⁴ He siyidaageeti markkattidoogaa bolli Xoossaikka malaataa, oorattabaanne Xoossai oottiyo dumma dumma malaataa oottiyoogan gujji markkattiis; qassi Geeshsha Ayyaanaa imuwaakka ba koyidoogaadan, gishi gattiis.

Atotettaayyo Kaalettiyaagaa

⁵ Aissi giikko, Xoossai nuuni haasayiyo sinttappe yaana sa7aa, kiitanchchata haarissibeenna. ⁶ SHin Xoossaa maxaafai issisan hagaadan yaagees;

“Xoossau, neeni asabaa qoppanau asi aibee?

Woi neeni ayyo hirgganau i aibee?

⁷ Neeni kiitanchchatuppe
amarida wodiyaa a guuttadasa.
A huuphiyankka bonchchonne
saba akiliiliyaa wottadasa.

⁸ Qassi ubbabaa a tohuwaappe garssaara wottada haarissadasa” yaagees. Aissi giikko, Xoossai ubbabaakka a haarissidoogan aani haarettibeennabi aibinne baawa; shin ha77i ubbabai ayyo haarettiyoobi nuuyyo beettenna. ⁹ SHin nuuni Yesuusa be7oos; Yesuusi Xoossa aaro kehatettaa baggaara asa ubbau haiqqana mala, amarida wodiyaa kiitanchchatuppe garssa gidiis. Qassi haiqo waayiyaa i waayettido gishshau, poo7iya bonchchonne saba akiliiliya wottidaagaa ha77i nuuni be7oos. ¹⁰ Xoossai ubbabaa medhdhiyaagee, ubbabaakka naagiyaagee, Yesuusi daro naata ehiidi, banaara bonchchissana mala, waayiyaa baggaara Yesuusa bali bainnaagaa oottanau bessees; aissi giikko, he naata atotettaayyo kaalettiyaagee Yesuusa.

¹¹ Aissi giikko, asa geeshshiyaagaukka qassi he geeyida asa ubbaukka Aawai issuwaa. Yesuusi eta, “Ta ishantta” giidi yeellatennan xeesiyoogee hegaassa. ¹² Yesuusi,

“Taani ne sunttaa ta ishanttuuyo awaajjana.

Maabaraa shiiquwankka nena galatana” yaagees. ¹³ Qassi i, “Taani ta ammanuwaa Xoossan wottana” qassikka, “Xoossai tau immido naatuura taani hagan de7ais” yaagees.

¹⁴ Naata giidi i xeesiyoogeeti, ashoppenne suutappe merettida asata gidiyo gishshau, Yesuusi ba huuphen eta milatidi, eta meretaa ekkiis; qassi i hegaa oottidoogee, xalahe halaqaa wolqqaa ba haiquwan xaissanaassa. ¹⁵ Qassi bantta de7o ubban haiquwau yayyidi, au aillettidi de7iyaageeta ubbata aillettettaappe kessiis.

¹⁶ Aissi giikko, Abrahaama zariyaa i maaddiyoogaappe attin, kiitanchchata maaddennaagee erettiis. ¹⁷ Hegaa gishshau, asaa nagarai atto geetettana mala, Xoossa oosuwan ammanettida maariya qeese ubbatu halaqa gidana mala, ubbaban i ba ishantta milatanau bessees. ¹⁸ Aissi giikko, i ba huuphen paacettido gishshaunne waayettido gishshau, paacettiyaageeta maaddanau danddayees.

3

Yesuusi Muuseppe Bolla

¹ Hegaa gishshau, Xoossai xeesido geeshsha ishatoo, nu ammanuwau Xoossai kiittidoogaa qeese ubbatu halaqaa, Yesuus Kiristtoosa qoppite. ² Muusee ba oosuwan Xoossa keetta ubban ammanettidaagaa gididoogaadan, Yesuusikka bana dooridi, ha oosuwau yeddida Xoossaayyo ammanettidaagaa. ³ Aissi giikko, keexettiya keettaappe keexxiya bitanee bonchchettiyogaadan, Muuseegaappe aadhdiya bonchchuwaa i ekkanaau bessiyoogee erettidaagaa. ⁴ Aissi giikko, keetta ubbaa keexxidaagee issi asa; shin ubbabaa keexxidaagee Xoossa. ⁵ Muusee Xoossa keetta ubban ammanettida ashkkara gididi, Xoossai sinttappe gaanabaa markkattiis. ⁶ SHin Kiristtoosi Xoossa keettan na7adan ammanettidaagaa; nuuni ekkana giidi ufaissan naagiyogaaga xalatettaaninne ammanuwaa naagikko, Xoossa keetta gidoos.

Xoossa Asai SHemppuwaa Demmana

7 Hegaa gishshau, Geeshsha Ayyaanai
 hagaadan yaagees;
 “Xoossaa qaalaa intte
 hachchi siyiyaabaa gidikko,
 8-9 intte aawati taayyo ixxi makkalidi,
 oitamu laittaa ta oosuwaa be7ido
 bazzo paaciyyaa gallassaadan,
 inttekka zore ekkennan ixxoppite.
 10 Hegaa gishshau, taani
 he asaa hanqgettada,
 ‘Eti ubba wode bantta wozanan baloosona.
 Ta ogiyaakka eribookkona’ yaagaas.
 11 Hegaadankka qassi,
 taani hanqetta caaqqada,
 ‘Taani shemppiyoosaa eti
 mulekka gelokkona’ yaagaas”
 yaagees. 12 Ta ishatoo, de7o Xoossaappe inttena
 shaakkiya iita ammanenna wozani inttenan oon-
 aaninne de7enna mala naagettite. 13 SHin Xoos-
 sai inttena ubba gallassi hachchi giidi xeesishin,
 intteppe oonanne nagari balettin, zore ekkennan
 ixxenna mala, issoi issuwaa zorite. 14 Aissi gi-
 ikkko, nuuni kiro nuuyyo de7iya ammanuwaa
 wurssettaai gakkanaassi mintti naagikko, Kirist-
 toosaara issippe shaakkana. 15 Xoossaa maxaafai,
 “Xoossaa qaalaa intte
 hachchi siyiyaabaa gidikko,
 he wode eti ixxi makkalidoogaadan,
 zore ekkennan ixxoppite”
 yaagiis.
 16 Xoossai giyoogaa siyidi, ayyo makkalida
 asati oonee? Muusee Gibxxeppe kaalettin kiyida
 ubbata gidokkonaayye? 17 Xoossai oitamu laittaa

oona hanqgettidee? Ahai bazzuwan attido asata, nagaraa oottidaageeta gidokkonaayye? ¹⁸ Qassi Xoossai baayyo azazettennan ixxidaageeti i shemppiyoosaa mulekka gelenna mala, etayyo caaqqidoogaappe attin, ooyyo caaqqidee? ¹⁹ Eti ammanibeenna gishshau, shemppiyoosaa gelanau danndayibeennaagaa nuuni be7oos.

4

¹ Simmi Xoossai nuna ba shemppiyoosaa, “Gelissana” giidoogee biroona gidikko, intteppe ooninne he shemppiyoosaa gelennan attenna mala yayyoos. ² Aissi giikko, eti wonggeliya mishiraachchuwaa siyidoogaadan, nuunikka siyida; eti siyidosona; shin ammanidi ekkibeenna gishshau, ainne eta go77ibeenna. ³ Gidikkokka, Xoossaa oosoi sa7ai merettoosappe doommin polettidaagaa gidikkokka, Xoossai,

“Taani hanqetta caaqqada,

‘Eti taani shemppiyoosaa
mulekka gelokkona’ yaagaas”
giidoogaadan, nuuni ammanidaageeti i shemppiyoosaa gelana. ⁴ Aissi giikko, laappuntta gallassaabaa issisan Xoossaa maxaafai, “Xoossai laappuntta gallassan ba ooso ubbaappe shemppiis” yaagiis. ⁵ Qassi he sohuwankka, “Eti taani shemppiyoosaa mulekka gelokkona” yaagiis. ⁶ Wonggeliya mishiraachchuwaa kiro siyidaageeti azazettibeenna gishshau, shemppo sohuwaa gelibookkona; issi issi asati he sohuwaa gelanaageeti de7oosona. ⁷ Xoossai daro wodiyapte guyyiyan, Daawita baggaara

naa77antuwaa issi gallassaa, “Hachchi” giyo qaalan keeridi,

“Xoossaa qaala intte hachchi siiyaaabaa
gidikko,
zore ekkennan ixxoppite”

yaagiis. ⁸ Xoossai shemppiyoosaa asaa efiidi Yaasu shemppissidobaa gidiyaakko, Xoossai hara gallassabaaa guyye keerenna. ⁹ Hegaa gishshau, Xoossaa asaayyo Sambbataa shemppoi naagetti uttiis. ¹⁰ Aissi giikko, Xoossai shemppiyoosaa geliya ooninne, Xoossai ba oosuwaappe shempidoogaadan, ikka ba oosuwaappe shemppana. ¹¹ Simmi Israa7eela asai azazettennan ixxidi, Xoossaara issippe shemppiyoosaa gelennan attidoogaadan, nuuppe ooninne hegaa mala ixuwan he sohuwaa gelennan attenna mala minnoos.

¹² Aissi giikko, Xoossaa qaalai paxa de7eesinne oottees; naa77u zozzee de7iyo bisuwaappekka aadhdhidi qarattees. He qaalai shemppoinne ayyaanai, kureenne kolzzee issippe gaittiyoosaa shaakkana gakkanaassi caddees. Qassi asa wozanan de7iya koshshaanne qofaa i shaakkees. ¹³ Nuuni oottiyooobaa wochchiya Xoossaa sinttan ubbabaikka beettiyoogaappenne qoncciyani de7iyoogaappe attin, a aifian geemmiya mereti aibinne baawa.

Yesuusi Qeese Ubbatuuyyo Gita Halaqa

¹⁴ Simmi saluwaa biida qeese ubbatu gita halaqai, Xoossaa Na7ai Yesuusi, nuuyyo de7iyo gishshau, nu ammanuwaa mintti naagoos. ¹⁵ Aissi giikko, nu qeese ubbatu halaqai nuuni daafuriyo wode nuuyyo qarettanau danddayees; nagara i

oottibeennaagaappe attin, nunadan ubbabankka paacettiis. ¹⁶ Simmi nuna koshshiyo wode maad-diya maarotettaa ekkanaunne aaro kehatettaa demmanau, aaro kehatettai de7iyoosaa Xoossaa araataakko, yayyennan shiiqoos.

5

¹ Qeese ubbatu halaqati huuphiyan huuphiyan ba asaa giddoppe doorettidi, he asaa gishshaa Xoossau oottanau, imuwaan immanaunne nagaraa yarshshuwaa yarshshanau sunttet-tidosona. ² I ba huuphen daafuranchcha gidiyo gishshau, tamaaribeennaageetuyyoonne baliyaageetuyyo qarettanau danddayees. ³ Hegaa gishshau, he qeese ubbatu halaqai asaa gishshau yarshshuwaa yarshshiyooogaadan, ba huuphe nagaraa gishshaukka yarshshanau bessees.

⁴ Xoossai Aaroona qeese ubbatu halaqa gidanau xeesidoogaadan, Xoossai xeesanaappe attin, ooninne qeese ubbatu halaqa gidiyo bonchchuwaa bau ekkanaau danddayenna. ⁵ Hegaadankka, Kiristtoosi qeese ubbatu halaqa gidiyo bonchchuwaa bau ekkibeenna; shin Xoossai a,

“Neeni ta Na7aa,

Taani hachchi neeyyo Aawa gidaas”
yaagiis. ⁶ Hegaadankka qassi harasan,
“Malkki-Xedeqi qeese gididoogaadan,
neenikka merinau qeese gidana”
yaagiis.

⁷ Yesuusi sa7an de7iyo wode, bana haiquwaappe ashshanau danddayiya Xoossaa keehi yeekkidinne afuxxidi woossiisinne

oichchiis; Xoossai a woosaa siyidoogee, i bana toochchidoogaassanne bau yayyidoogaassa.

⁸ Yesuusi Xoossa Na7aa gidikkokka, ba waayettido waayiyan azazettiyoogaa tamaariis.

⁹ Yesuusi bali bainnaagaa gidido wode, bau azazettiya ubbau merinaa atotettaa demmanau gaaso gidiis. ¹⁰ Qassi Xoossai Malkki-Xedeqa sunttatettaadan, qeese ubbatu halaqa gidana mala, a sunttiis.

Asai Balennaadán Odettida Mino Oduwaa

¹¹ Nuuni ha yohuwani haasayanabai darobai de7ees; shin intte akeekanau azalla gidiyo gishshau, intteyyo yooti gelissanau waissees. ¹² Aissi giikko, intte ha wodiyan tamaarissiyaageeta gidanau bessikkokka, Xoossa qaalaa koiro timirttiyaa inttena zaaretti tamaarissiya issi uraa koshshees; inttena uyiyo maatta koshsheesippe attin, mino quma koshshenna. ¹³ Maatta paahettidi de7iya ooninne gacino na7a gidiyo gishshau, xillotettaa timirttiyaabaa erenna. ¹⁴ SHin mino qumai iitaa kehaa de7uwaa daruwan shaakkida wozannaama asaassa.

6

¹⁻² Hegaa gishshau, Kiristtoosa timirttiyaa biron doommiyaagaa aggii bayidi, wozannaama asa timirttiyau sinttau boos; koiro nuuni tamaaranau koshshiyo timirttiyaa wodhdhi eqqidi tamaaranau nuuyyo bessenna; he timirttee aibee giikko, pattenna oosuwaappe simmiyoogaa, Xoossa ammaniyoogaa, xinqqateebaa, kushe wotobaa, haiqoppe denddobaanne merinaa

pirddaabaa. ³ Xoossai oottite giikko, hegaa nuuni oottana.

⁴⁻⁵ Aissi giikko, issitookka poo⁷oi
poo⁷idoogeetanne saluwaa imuwaan baari
be⁷idaageeta, qassi Geeshsha Ayyaanaakka
shaakki ekkidaageetanne Xoossaa qaalai lo⁷to
gididoogaa siyi eridaageeta, sinttappe yaana
sa⁷aa wolqqaakka bochchi xeellidaageeta,
⁶ hegaappe guyye simmidi kaddidaageeta
nagaraappe naa⁷anttuwaa zaaranaagee
danddayettenabaa. Aissi giikko, hegeeti Xoossaa
Na⁷aa masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi
kaqqoosonanne asa sinttan kaushshoosona.

⁷ Ubba wode bukkiya iraa uyidi, goyida uraa
go⁷7iya kattaa mokkiya biittaa Xoossai anjjees.
⁸ SHin buluwaa buuzuwaan mokkikko, ainne
go⁷7enna; qanggettau shiiqi eqqiis. Qassi
wursettan xuugettana.

⁹ SHin nu siiqotoo, nuuni hagaadan
haasayiyaabaa gidikkokka, intte atotettau
gidiya lo⁷7obai intteyyo de⁷yoogaa eroos.
¹⁰ Aissi giikko, intte oottido oosuwaanne qassi
ammaniyageeta maaddidoogaaninne ha⁷ikka
maaddiyoogan Xoossaa siiqido siiquwaa
Xoossai doganau worddanchcha gidenna.
¹¹ Intte huuphiyan huuphiyan demmania
giidi, nuuni ufaissan naagi uttido kumetta
tumatettaa wursettai gakkanaassi, kaseegaadan
minttidi naagana mala amottoos. ¹² Xoossai
immana giidoogaa ammanuwaaninne genccan
laattiyaageetu mala intte gidanaagaa nuuni
koyiyoogaappe attin, azalla gidanaagaa koyokko.

Xoossai Immido Hidootai Sirissennaagaa

¹³ Xoossai Abrahaamayyo immana giidi caaqqido wode, baappe aadhdhiya gitii bainna gishshau, ba huuphiyan caaqqiis. ¹⁴ Xoossai a, “Taani nena anjjana;

ne zerettaakka corayana”

yaagidi caaqqiis. ¹⁵ Hegaadankka, Abrahaami gencci naagidi, Xoossai immana giidoogaa ekkiis.

¹⁶ Aissi giikko, asai baappe gitatiya uran caaqqeess; qassi he caaqpoi palama ubbaakkka teqqees. ¹⁷ Hegaa gishshau, Xoossai ba immana giidoogaa laattanaageetuyyo ba qofaa mulekka laammennaagaa geeshshi yootanau keehi koyidi, hegee tuma gididoogaayyo caaqqiis. ¹⁸ Xoossai worddotanau danddayenna ha naa⁷⁷u laamettenna yohotun, i immana giido nu sinttan de7iyaagaa oiqqanau baqatida nuuyyo gita minttettoi de7ees.

¹⁹ Ha nuuni demmana giidi ufaissan naagi uttidoogee, nu shemppuwaayyo markkabiyyaa oiqqiya qaaxxenna birata mala; he nuuni demmana giidi, ufaissan naagi uttidoogee erettida mino gididi, magalasho giddo geeshshasaa gelees. ²⁰ Qassi Yesuusi Malkki-Xedeqa sunttatettaadan, merinau qeese ubbatu halaqa gididi, nu gishshaa nuuppe kasetidi, he sohuwaa geliis.

7

Qeesiyaa Malkki-Xedeqa

¹ Ha Malkki-Xedeqi, Saleema kawoi, Ubbaappe Bolla Xoosaa qeesee, Abrahaami kawota woridi olaappe simmishin, aara gaittidi, a anjjiis.

² Abrahaami ba omooddido ubbaappe asirataa kessidi, ayyo immiis; Malkki-Xedeqa sunttau kiro birshshettai xillotettaa kawuwaa giyoogaa; qassi Saleema kawo i gidiyo gishshau, naa7antto birshshettai sarotettaa kawuwaa giyoogaa. ³ Malkki-Xedeqayyo aayyiyyaa woi aawai, woi ayyo zare paidoi baawa; qassi a yeletau doometti woi a haiquwau wurssetti baawa; shin Xoossaa Na7aa milatidi, merinau qeese gidiis.

⁴ Nu aawatu halaqai Abrahaami olan omooddidi, ehiidobaappe asirataa immido Malkki-Xedeqi ai keena gitakko be7ite. ⁵ Qeese gidiya Leewa zareti Israa7eela asaappe, hegeenne bantta dere asaappe harai atto eti Abrahaama zare gidikkokka, asirataa ekkana mala, higgiyan azazettidosona. ⁶ Malkki-Xedeqi Leewa zare gidenna; shin Abrahaamappe asirataa ekkidi, Xoossai immana giidoogaa naagiya Abrahaama anjjiis. ⁷ Qassi anjjiyaagee anjjettiyaagaappe gitatiyoogee palanttenna.

⁸ Issi baggaara, haiqqiya asai asirataa kessees; shin hara baggaara qassi, haiqqenna giidi markkattiyo urai asirataa kessees. ⁹ Hagaadan haasayanau harai atto, asirataa kessiya Leewikka Abrahaama baggaara asirataa immiis. ¹⁰ Aissi giikko, Malkki-Xedeqi Abrahaamaara gaittiyo wode, Leewi biron yelettibeenna; shin ba zariyaa Abrahaama gulbbatan de7ees.

¹¹ Israa7eela asaayyo higgee Leewa qeesetetaa baggaara imettiis. He qeesetettaa oosoi bali bainnaagaa gidikko, Aaroonaagaa mala giden-nan Malkki-Xedeqa mala hara qeesee sunttet-

tanau aissi koshshii? ¹² Aissi giikko, qeesetet-tai laamettiyo wode, higgeekka qassi laamet-tanau koshshees. ¹³ Ha yohoi haasayettido urai hara zaree; a zariyaappe ooninne yarshshiy-oosan qeesedan oottibeenna. ¹⁴ Nu Godai Yihudaa zariyaappe yiidoogee erettidaagaa gidiyo gishshau, Muusee qeesetubaa haasayiiddi, he zariyaabaa ainne haasayibeenna.

Kiristtoosi Malkki-Xedeqa Mala Qeese

¹⁵ Malkki-Xedeqa mala hara qeesee yiidobaa gidiyaakko, hagee aadhdhidi erettana. ¹⁶ I asa higgeeninne wogan qeese gidibeenna; shin wurennna de7uwaa wolqqan qeese gidiis. ¹⁷ Aissi giikko, Xoossa maxaafai,
 “Malkki-Xedeqi qeese gididoogaadan,
 neenikka merinay qeese gidana”
 yaagidi markkatees. ¹⁸ Beni de7iya higgee laafanne pattennaagaa gidiyo gishshau attiis. ¹⁹ Aissi giikko, Muuse higgee aibanne bali bainnabaa oottanau danidayenna; qassi nuuni a baggaara Xoossaakko shiiqana giidi ufaissan naagi uttido ubbaappe aadhdhiyaagee yiis.

²⁰ Hegaa bollan qassi Xoossa caaqoikka de7ees; harati qeese gidido wode, hegaa mala caaqoi baawa. ²¹ SHin Yesuusi caaquwan qeese gidiis; Xoossai a,
 “Godai caaqqiis; i ba qofaa laammenna.

‘Neeni merinay qeese gidana’ giis”
 yaaggiis. ²² Hegaa gishshau, Yesuusi ubbaappe aadhdhiya caaquwau waase gidiis.

²³ Kase qeesetu qoodai daro; aissi giikko, eti oottana oosuwaa haiqoi diggiis. ²⁴ SHin Yesuusi

merinau de7iyo gishshau, a qeesetettai laamettenna. ²⁵ Hegaa gishshau, i eta gishshaa gaannatanau merinau de7iyo gishshau, Xoossaakkoba baggaara yiyaageeta muleera ashshanau danddayees.

²⁶ Nuuyyo giigiya hagaa mala, qeese ubbatu halaqai de7anau koshshees; i geeshsha; aani geneenne borssoi baawa; nagaranchchatuura i gaittenna; qassi xoqqa saluwankka i bonchchettiis. ²⁷ Hara qeese ubbatu halaqatudan, i kiro ba huuphe nagaraassi yarshshidi, qassi guyyeppe asaa nagaraassi hachchi hachchi yarshshanau koshshenna; i bana yarshshido wode, naa77anttennan issitoo yarshshiis. ²⁸ Aissi giikko, Muuse higgee daafuranchcha asaa qeese ubbatu halaqa oottidi sunttees; shin Xoossai immana giidi caaqqido higgiyaappe guyye yiida qaalai merinau bali bainnaagaa, Xoossaa Na7aa sunttees.

8

Yesuusi Ooratta Maachchaa Qeese Ubbatu Halaqaa

¹ Nuuni haasayiyo gitabai hagaa; saluwan Ubbaappe Bolla Xoossai uttiyo kawotaa araataappe ushachcha baggaara uttida qeese ubbatu halaqai, hagaa malai nuuyyo de7ees. ² Geeshsha Sohuwaaninne tumu Dunkkaaniyan i oottees; he Dunkkaanee asi essidoogaa gidennan, Xoossai esidoogaa.

³ Qeese ubbatu halaqa ubbai imuwaanne yarshshuwaa Xoossau immanau sunttettido gishshau, ha qeese ubbatu halaqaayyookka

yarshshanau issibai de7anau koshshees. ⁴ Simmi sa7an i de7iyaabaa gidikko, mulekka qeesa gidenna; aissi giikko, higgee azaziyogaadan, imuwaan immiya qeeseti de7oosona. ⁵ Eti qeesetuugaadan oottiyo oosoi saluwan de7iya oosuwau tumu leemisonne eesho; aissi giikko, Muusee Dunkkaaniyaa essana hanishin, Xoossaa, “Akeeka; ubbabaakka taani nena deriyaa huuphiyan bessido leemisuwaan kaallada ootta” yaagiis. ⁶ SHin Yesuusi gaannatiyo maachchai kaseegaappe aadhdhiyoogaadankka, ayyo imettida oosoikka etaagaappe aadhdhees; aissi giikko, he maachchai Xoossaa immana giido ubbaappe aadhdhiya oosuwan oosettiis.

⁷ Aissi giikko, koiro maachchan bali bainnabaa gidiyaakko, naa7antto maachchaa koshshenna.

⁸ SHin eta boriiddi, Godai hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela asaaranne Yihudaa asaara ooratta maachchaa maacettiyo gallassati yaana.

⁹ He maachchai taani Gibxxe biittaappe eta aawatu kushiyaa oiqqada, goochcha kessido wode,

etaara maacettido maachchaa mala gidenna. Eti ta maachchan ammanettibeenna gishshau, taanikka eta yegga bayaas.

Taani, Godai, hagaa odais.

¹⁰ Aissi giikko, he gallassatuppe guyyiyan, taani Israa7eela asaara maacettana maachchai hagaa:

Taani ta higgiyaa eta qofan wottana; qassi eta wozanankka xaafana.

Taani eta Xoossaan gidana; etikka ta asa gidana.

11 Etappe ooninne ba shooruwaa
woi ba ishaa,
‘Godaa era’ yaagidi tamaarissenna.
Aissi giikko, eti guuttaappe
gitaal gakkanaassi ubbai tana eroosona.

12 Taani eta naaquwaa maarana;
eta nagaraakka naa77antto hassayikke”
yaagees. **13** Xoossai ooratta maachchaa giidi
haasayiyoogan koiroogaa ceegettiis; qassi ceeg-
giyaabainne wuriyaabai eesuwan xayana.

9

Saluwan Oosettiya Ayyaanaa Oosoi Sa7an Oosettiya Ayyaanaa Oosuwaappe Aadhdhees

1 Kiro maachchaayyo Xoossau goinniyo wogainne asai oottido Beeta Maqidasee de7ees.

2 Aissi giikko, kiro Dunkkaanee eqqiis; a giddon muqaaddaa wottiyoogee, xaraphpheezainne Godaa sinttan wottiyo oittai de7ees; he sohuwaa Geeshsha Sohuwaa giidi xeeseetees.

3 Naa77antto magalashuwaappe guyye baggaara Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Soho geetettiya Dunkkaanee de7ees. **4** A giddon ixaanaa cuwayanau worqqappe oottido saaxineenne ubbasaara worqqan sheeshshido Maachchaa Taabootai de7ees. He Maachchaa Taabootan mannai de7iyo worqqa xaaroii, Aaroona xam77ai aacidaageenne qassi Muuse higgee xaafettido naa77u masettida shuchchatii de7oosona. **5** He Maachchaa Taabootaappe bolla baggaara atto giyo sohuwaa qum77uwaa bantta qefiyan genttiya bonchcho kiruubeti de7oosona; shin ha ubbabaa ha77i wurssi yootanau danddayokko.

⁶ Hegee hegaadan giigidaashin, qeeseti ubba wode, bantta oosuwaa oottanau kiro Dunkkaaniyaa geloosona. ⁷ SHin qeese ubbatu halaqa xalaalai naa77antto Dunkkaaniyaa laittaappe issitoo gelees; geliiddi ba gishshaunne erennan asi oottido nagaraa gishshau, Xoossaayyo yarshshiyoo suuttaa ekkidi gelees. ⁸ Kiro Dunkkaanee eqqi de7ishin, ubbaappe aadhdhiya geeshsha sohuwaa efiya ogee biron dooyettibeennaagaa Geeshsha Ayyaanai hegan erissees.

⁹ He Dunkkaanee ha wodiyau leemiso; hegaa giyoogee Xoossau immiyo imoinne yarshshoi goinniyaagaa zoriya wozanaa bali bainnaagaa oottanau danddayokkona. ¹⁰ Hegeeti meettaabaa, ushshaabaanne dumma dumma meechchaabaa yootiyaageeta; eti ooraxxiyo wodee gakkanaassi oosettiya wogata.

¹¹ SHin Kiristtoosi hagan de7iya lo77obau qeese ubbatu halaqa gididi yiichchiis. Giddon i oottiyo Dunkkaanee ubbaappe aadhdhiyaagaanne bali bainnaagaa; qassi he Dunkkaaniyaa asi oottibeenna; ha merettida sa7aabaaakka gidenna.

¹² Kiristtoosi Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa geliyo wode, deeshsha suuttanne galo suutta oiqqidi gelibeenna; shin ba suuttaa oiqqidi, nuuyyo merinaa atotettaa demmidi, naa77anttengan issitoo geliis. ¹³ Tunida asa bolli korimaa suuttaanne deeshshaa suuttaa caccafidi, xuugettida usa bidintta qolin, he uraa tunatettaappe geeshshanau danddayikko,

¹⁴ Merinaa Geeshsha Ayyaanaa baggaara bali bainna yarshshodan, Xoossau bana immida

Kiristtoosa suuttai, nuuni de7o Xoossau oottana mala, kase nu haiqqida oosuwaappe nuna zoriya wozanaa waati geeshshanddeeshhsha!

¹⁵ Hegaa gishshau, Xoossai xeesidoogeeti i immana giido merinaa anjuwaa laattana mala, Kiristtoosi ooratta maachchau gaannatiis; hegee hanana danddayyoogee, asai kiro maachchaappe garssan de7iiddi oottido bala aillettetaappe kessiya haiqoi de7iyo gishshassa.

¹⁶ Aissi giikko, haiqqiya urai azazidobai de7ikko, he urai haiqqidoogee erettana koshshees. ¹⁷ Aissi giikko, azazida urai haiqqido wode, i azazidoogee polettes; he azazidaagee paxa de7ishin, ainne polettena.

¹⁸ Harai atto, kiro maachchaikka suutti bainnan injjetibeennaagee hegaassa. ¹⁹⁻²⁰ Aissi giikko, higgiyan de7iya azazo ubbaa Muusee asa ubbau yootiis; hegaappe guyyiyan, galo maraa suuttaanne deeshshaa suuttaa, haattaara, zo7o dorssa ikisiyaaranne hiisoophphiyaa giyo mittaa bonccuwaara issippe ekkidi, “Hagee inttene Xoossai azazido maachchaa suuttaa” yaagidi, higgiya maxaafaa bollinne asa ubbaa bolli caccifiis. ²¹ Hegaadankka, Dunkkaaniyaa bollinne oottiyo miishsha ubbaa bolli suuttaa Muusee caccifiis. ²² Higgee giyoogaadan, tumakka amaridabaappe attin, ubbabaikka suuttan geeyees; suutti gukkana xayikko, atotetti baawa.

Kiristtoosi Yarshshettidoogee Nagaraa Quccidi Xaissees

²³ Hegaa gishshau, saluwan de7iyaageeta milatiyaageeti he yarshshuwan geeyanau koshshees; shin saluwan de7iyaageetikka bantta

huuphen geeyanau aadhdhiya yarshshuwaa eta koshshees.

²⁴ Aissi giikko, Kiristtoosi tumu geeshshasan leemisettiya asi oottido geeshshasaa gelibeenna; shin i ha77i nu gishshaa Xoossa sinttan beettanau yaa saluwaa geliis. ²⁵ Qeese ubbatu halaqai laittan laittan ba suuttaa gidennaagaa oiqqidi, Geeshsha Sohuwaa geliyogaadan, i bana ubbatoo yarshshanau gelibeenna. ²⁶ Hegaa gidiyaakko, Kiristtoosi sa7ai merettoosappe doommidi darotoo waayettanau koshshees; shin ha77i wodiyaa wurssettan nagaraa xaissanau bana yarshshidi, naa77anttenan issitoo beettiis.

²⁷ Asai ubbai issitoo haiqqanau bessees; hegaappe guyyiyan Xoossai asaa pirddana.

²⁸ Hegaadankka, qassi Kiristtoosi daro asaa nagaraa xaissanau issitoo yarshshettiis; qassi i bana mintti naagiyaageeta ashshanau beettanaappe attin, naa77antto nagara tookkanau beettenna.

10

¹ Aissi giikko, higgiyau yaana lo77obaa eesho xalaalai de7ees; ayyo tumu leemisoibawa. Ubba wode laittan laittan issi mala yarshshoi yarshshettees; hegaa gishshau, higgee Xoossaakko shiiqiya asa he yarshshon bali bainna asa oottanau mulekka danddayenna.

² Xoossau goinniya asai ba nagaraappe muleera geeyidobaa gidiyaakko, bana zoriya wozanan naa77antuwaan nagara qoppenna; qassi yarshshiyogaakka aggi bayana. ³ SHin asai laittan laittan he yarshshawan ba nagaraa

hassayees. ⁴ Aissi giikko, korima suuttinne deeshsha suutti nagara xaissanau mulekka danddayenna.

⁵ Hegaa gishshau, Kiristtoosi ha sa7aa yaana haniiddi, hagaadan yaagiis;

“Neeni yarshshonne imo koyabaakka;
shin taayyo bolla giigissadasa.

⁶ Neeni xuuggiyo yarshshuwaaninne
nagaraa yarshshuwan mulekka ufaittakka.

⁷ Taani he wode, ‘Xaatta maxaafan
tabai xaafettidoogaadankka,
Xoossau, taani neeni koyiyoogaa
oottanau yaas’ yaagaas”

yaagiis. ⁸ Yarshshoi yarshshettana mala, higgee azaziyoobaa gidikkokka, Kiristtoosi kiro, “Neeni yarshsho, imo, xuuggiyo yarshshonne nagaraa yarshsho mulekka koyabaakka; hegeetun ufaittakka” yaagiis. ⁹ Hegaappe guyyiyan Kiristtoosi, “Xoossau, taani neeni koyiyoogaa oottanau yaas” yaagiis. Hegaa gishshau, Kiristtoosi naa77anttuwaa essanau kiroogaa xaissees. ¹⁰ Yesuus Kiristtoosi Xoossai koyidoogaa oottido gishshau, ba ashuwaa naa77anttannan issitoo yarshshidoogan nuuni nu nagaraappe geeyi aggida.

¹¹ Qeese ubbai hachchi hachchi eqqidi, ba oosuwaa oottees; qassi nagara xaissanau mulekka danddayenna issi mala yarshshuwa zaari zaaridi yarshshees. ¹² SHin Kiristtoosi nagaraa gishshau, ubba wodiyau gidiya issi yarshshuwa yarshshidi, Xoossaappe ushachcha baggaara utti aggiis. ¹³ Xoossai sinttappe Kiristtoosa morkketa Kiristtoosayyo tohuwan

yedhdhiyoobaa oottana gakkanaassi, yaani naagees. ¹⁴ Aissi giikko, i issitoo yarshshidoogan, nagaraappe geeyidaageeta merinau bali bainnaageeta oottiis.

¹⁵ Qassi Geeshsha Ayyaanai nuuyyo markkatti-iddi, hagaadan yaagees;

¹⁶ “Taani he gallassatuppe guyyiyan,
etaara maacettiyo maachchai hagaa:
Taani ta higgiyaa eta qofan wottana;
qassi eta wozanankka xaafana”

yaagees. ¹⁷ Qassi hegaappe guyiyankka,
“Taani eta nagaraanne

eta makkala oosuwaa naa77antto
hassayikke”

yaagees. ¹⁸ Xoossai he nagara atto giido wode,
nagara xaissanau hagaappe sinttau yarshsho koshshenna.

Xoossaakko SHiiqanau Koshshees

¹⁹ Simmi ta ishatoo, nuuni Yesuusa suuttaa baggaara Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa gelanau nuuyyo xalatettai de7ees. ²⁰ Kiristtoosi nuuyyo ooratta ogiyaanne de7o ogiaya maga-lashuwaa baggaara, hegaa giyoogee ba bollaab baggaara dooyiis. ²¹ Nuuyyo Xoossaa keettan sunttettida gita qeesee de7iyo gishshau, ²² Nuuni suure wozanaara, tumu ammanuwaara, iitabaa zoriya wozanaappe geeyida wozanaaranne qassi xillo haattan meecettida bollaara Xoossaakko shiqoos.

²³ Nuuyyo immana giida Xoossai ammanttiyo gishshau, nuuni demmana giidi ufaissan naagi ut-tidoogaa mintti oiqquoos. ²⁴ Issoi issuwaara waani siiqettanaakkonne qassi lo77o oosuwaa waati

oottanaakko, issoi issuwaa qoppoos. ²⁵ Issooti issooti shiiquwaa meeze oottidi shiiqiyogaadan, nuunikka issippe shiiqiyogaaggokko; shin Godaa gallassai matattiyogaan intte be7iyo gishshau, issoi issuwaa minttettoos.

²⁶ Nuuni tumatettaa eratettaa ekkirggidi, eriiddi nagara oottiyaabaa gidikko, hagaappe sinttau nagara xaissiya yarshshoi issibinne baawa. ²⁷ SHin yashshiya pirddaa naagiyoogeenne Xoossaa ixxiya ubbaa maanau wolqqaama tamai de7ees. ²⁸ Muuse higgiyau azazettenna urai, naa7tu urai woi heezzu urai a bolli markkattikko, qareti bainnan haiqkees. ²⁹ Xoossaa Na7aa karida urai, bana nagaraappe geeshshida Xoossaa maachchaa suuttaa tunabaadan qoppida urai, qassi aaro kehatettaa Geeshsha Ayyaanaa cayiya urai, ai keena iita pirddaa ekkanau bessiyaakkonne ane qoppite.

³⁰ Aissi giikko, “Taani haluwaa kessananne kushiyaa zaarana” giidaagaa nuuni eroos; qassikka, “Godai ba asaa pirddana” yaagiis. ³¹ De7o Xoossaa kushiyan kunddanaagee daro yashshiyaabaa.

³² Intteyyo Xoossaa poo7oi poo7idoogaappe guyyiyan, intte daroban waayettidi, gita waretan genccido beni wodiyaa hassayite. ³³ Issi issitoo inttena asa sinttan cayidosonanne paxa kaa7idosona; qassi hara wode hegaadan oottidoogeetuura issippe de7ideta. ³⁴ Aissi giikko, qashuwan de7iya asatuyyo intte qarettideta; yaatidi intteyyo merinau wurennna ubbaappe aadhdhiya miishshai saluwan de7iyoogaa

intte huuphen erido gishshau, inttebaa ubbaa ekkirgginkka ufaissan genccideta.

³⁵ Hegaa gishshau, gita woituwaara de7iya intte xalatettaa oloppite. ³⁶ Xoossai koyiyoga oottidi, i intteyyo immana giidoogaa ekkanaa genccana koshshees. ³⁷ Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Amarida wodee attiis.

Yiyaagee yaana; gam77enna.

³⁸ Ta xilloi ammanuwan de7ana.

SHin ooninne guyye simmikko,

tana ufaissenna”

yaagees. ³⁹ Nuuni ammanidi attidaageetu bagga gidiyoogaappe attin, guyye simmidi xayidaageetu bagga gidokko.

11

Ammanuwaa

¹ Ammano giyoogee, demmana giidi ufaissan naagi uttidobai ammanttiyoogaanne be7anau danddayennabaa erissiyaagaa. ² Xoossai beni ceega asaayyo markkattidoogee, eti ammanidoogaana.

³ Sa7ai Xoossaa qaalan merettidoogaa ammanuwan nuuni eroos; hegaa gishshau, beettiyaabai beettennabaappe merettiis.

⁴ Aabeeli Qaa7eelaagaappe aadhdhiya yarshshuwaa Xoossau yarshshidoogee ammanuwaana. Xoossai a imuwaabaa markkattiiddi, i xillo gididoogaakka markkattiis; Aabeeli harai atto haiqqidikka, ba ammanuwan ha77i gakkanaassi haasayees.

⁵ Heenooki haiqqennan saluwaa biidoogee ammanuwaana; Xoossai efiido gishshau, ooninne

a be7anau danddayibeenna. Xoossaa maxaafai, “Heenooki saluwaa baanaappe kase Xoossaa ufaissiis” yaagees. ⁶ Ammanoi bainnan ooninne Xoossaa ufaissanau danddayenna; aissi giikko, Xoossaakko yiya ooninne Xoossai de7iyoogaanne bana koyiyaageetuyyo woituwaa immiyoogaa ammananau koshshees.

⁷ Nohee be7anau danddayenna sinttappe hananabau Xoossai, “Nena naaga” gin, Xoossau yayyidi, bananne ba so asaa ashshanau markkabiyyaa keexxidoogee ammanuwaana; yaatidi hegan ha sa7aa bolli pirddidi, ammanuwan beettiya xillotettaakka Xoossaappe ekkiis.

⁸ Abrahaami laattanaadan, Xoossai baayyo immana giido biittaa baana mala, Xoossai bana xeesido wode, azazettidoogee ammanuwaana; i ba biittaappe kiyidi biyo wode, au biyaakkonne erennan kiyiis. ⁹ Abrahaami Xoossai baayyo immana giido biittan hara biitta asadan de7idoogee ammanuwaana; Xoossai he immana giidoogaa banaara issippe laattana Yisaqaaranne Yaaqoobaara Dunkkaaniyan de7iis. ¹⁰ Aissi giikko, Abrahaami Xoossai lo77o baasawan hayyottidi keexxido katamaa naagees.

¹¹ Saara ba huuphen harai atto ceeg-gaichchadakka, immana giida Xoossai ammanettidaagaa gididoogaa erido gishshau, na7a shahaaranau wolqcaa demmidoogee ammanuwaana. ¹² Hegaa gishshau, haiqqida asa milatiya issi bitaniyaappe saluwan de7iya xoolintte keena, abbaa lanqqiyan de7iya goodi bainna shafe keena zareti yelettidosona.

13 He asati ubbatи ammanuwan haiqqidosona; banttau Xoossai immana giidoogaakka ekkibookkona; shin haahuwan hegaa be7idi, sarotidosona. Qassi eti sa7an imattanne yedetettidi kiyida asata gididoogaa eridosona.

14 Aissi giikko, hegaadan giya asati bantta huuphe biittaa koyiyogaa erissoosona. **15** Eti he yeggidi kiyido biittaa simmanau qoppidobaa gidiyaakko, guyye simmiyo qaadaa demmennan aggokkona; shin **16** eti hegaa aggidi, lo77iya biittaa laamotoosona; hegee saluwaa biittaa. Hegaa gishshau, Xoossai eta Xoossa geetettanau yeellatenna. Aissi giikko, i etau katamaa giigissi wottiis.

17-18 Abrahaami Yisaqa yarshshanaakko yarshshennaakko, Xoossai eranau xomoosido wode, Abrahaami ammanuwan a yarshshiis. Xoossai Abrahaama, “Ne zaree Yisaqa baggaara xeesettana” giidaashinkka, Abrahaami ba na7aa Yisaqa yarshshanau giigiis. **19** Abrahaami Xoossai Yisaqa harai atto, haiquwaappekka pattanau danddayiyoogaa eriis; hegaa gishshau, haiquwaappe guyye a zaaridi eKKiis.

20 Yisaaqi wodeppe hananabau Yaaqoobanne Eesawa anjjidoogee ammanuwaana.

21 Yaaqoobi haiqqana haniiddi, Yooseefa naata huuphiyan huuphiyan anjjidoogeenne gatiman guufetidi, Xoossau goinnidoogee ammanuwaana.

22 Yooseefi haiqqanau matiiddi, Israa7eela asai Gibxxeppe kiyanaagaa haasayidoogeenne ba meqettaa oottanabaa eta azazidoogee ammanuwaana.

23 Muusee yelettidoogaappe guyyiyan, aayyiyaanne aawai malaa lo77o na7a gididoogaa be7idi, heezzu agina qottidoogee ammanuwaana; eti kawuwaa awaaajuwaukka yayyibookkona.

24 Muusee diccidoogaappe guyyiyan, Gibxxe kawuwaa na7ee na7aa geetettanaagaa ixxidoogee ammanuwaana. **25** Nagarani Muusee guutta wodiyaa ufaittanaagaappe, Xoossaa asaara waayettanaagaa dooriis. **26** Wodeppe demmania woituwaa i tishshi oottidi xeellido gishshau, Gibxxe biittaa miishsha ubbaappe Kiristtoosa gishshau borettiyoogee daro aadhdhiya duretetta gididoogaa qoppiis.

27 Kawuwaa hanqquwau Muusee yayyennan, Gibxxe biittaappe kiyidoogee ammanuwaana; aissi giikko, beetenna Xoossaa be7idabaadan, genccidi sinttau biis. **28** Haiquwaa kiitanchchai Israa7eela asaayyo baira naata bochchennaadan, Muusee Paasikaa bonchchidoogeenne qosilettan suuttaa caccafissidoogee ammanuwaana.

29 Israa7eela asai mela biittan hemet-tiyoogaadan, Zo7o Abbaa pinnidoogee ammanuwaana; shin Gibxxe asati geli be7ishin, haattai eta mitti aggiis.

30 Israa7eela asai Yarkko giyo katamaa shuchcha dirssaa laappun gallassaa yuuyi yuuyi aadhdhidoogaappe guyyiyan, he shuchcha dirssai kunddidoogee ammanuwaana.

31 SHaramuxiyaa Ra7aaba yohuwaa qoriyaageeta loitta mokkido gishshau, Xoossau azazettennan ixxida asaara haiqqennan attidoogee ammanuwaana.

³² Simmi harabaa gujjada ai odoo? Geedoonaabaa, Baaraaqabaa, Samssoonabaa, Yofttaahebaa, Daawitabaanne Sameelabaa, qassi hananabaa yootiyaageetubaa odanau tau wodee gidenna. ³³ Eti kawo ubbaara olettidi xoonidoogeenne xillobaa oottidoogee ammanuwaana; yaatidi Xoossai immana giidoogaa ekkidosona; gaammotu doonaakka gorddidosona. ³⁴ Wolqqaama tamaa toissidosona; bisuwaan qaraappe kessi ekkidosona; eti daafuranchcha; shin minnidosona; qassi olan wolqqaamidi, hara biittaa tooraasaa yedettidosona. ³⁵ Maccaasati bantta haiqqidaageeti haiquwaappe paxidaageeta ekkidosona.

Qassi harati qashuwaappe birshshettanaagaa ixxidi, kehiya de7uwaayyo haiquwaappe denddanau, bukettidi haiqqidosona. ³⁶ Haratu bolli asai qilliicci kaa7iis; lissawan garafettidosonanne sanssalatan qashettidi, qasho keettaa gelidosona. ³⁷ SHuchchan cadettidosona; magaan naa77u kiyidi phalqqettidosona; paacettidosona; bisuwan haiqqidosona; etau ubbabaikka xayin, waayettidi tuggatidi, dorssa calaanne deeshsha calaa maayidi yuuyidosona. ³⁸ Etau ha sa7ai giigennan ixxin, bazzon, deriyan, gonggolo giddooninne olla giddon yuuyidosona.

³⁹ Xoossai eta ammanuwaan markkattikkokka, hegeeti ubbat i, immana giidoogaa ekkibookkona. ⁴⁰ Xoossai nuuyyo issi lo77o qofaa qoppi wottido gishshau, eti nuuni bainnan bali bainnaageeta gidokkona.

12

Xoossai Nuussi Aawa

¹ Simmi nuuyyo hagaa keena daro asai, shaaraadan nu matan yuuyi aadhdhidi markkattiyaagee de7ishin, nuna xubbiya ubbabaanne baqqi oiqqiya nagaraa diggoos; diggidi nu sinttan de7iya nuuni woxxana wottaa genccidi woxxoos. ² Nuuni nu ammanuwau huuphenne polo gidiya Yesuusa xeelloos. Yesuusi yeellaa karidi, wodeppe au de7iya ufaissaa gishshau, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi haiqqanaagaa genccidi, Xoossaa kawotaa araataappe ushachcha baggaara uttiis.

³ Intte intte wozanaa bayidi daafureenna mala, nagaranchchati bana daro ixxinkka genccida Yesuusa qoppite. ⁴ Nagaraara intte baaxetiiddi, suuttaa gussana gakkanaassi biron olettiichchibekketa. ⁵ Xoossai ba naatudan, inttena zoriyoogaa dogidetii? Xoossai inttena, “Ta na7au, Xoossai nena qaxxayiyo wode, laafabaadan qoppoppa.

I nena seeriyo wodekka yayyoppa.

⁶ Aissi giikko, i ba siiqjiyo uraa qaxxayees; qassi ba na7adan ekkiyo ubbaakka lissuwan garafees”

yaagiis. ⁷ Xoossai inttena qaxxayiyo wode genccite. Aissi giikko, i inttena naatudan oottees. Aawai qaxxayenna na7i de7ii? ⁸ Naata ubbaa qaxxayiyoogaadan, inttena qaxxayennan yeggi bayikko, karen yelettidaageeta gideetappe attin, tumu naata gidekketa. ⁹ Hegaa bollan qassi, nuna yelida nu aawati nuna qaxxayido

wode, nuuni eta bonchchida. Yaatin, nuuni waanidi ayyaanatu Aawaayyo keehi darissi haarettidi de7okkonii? ¹⁰ Aissi giikko, nuna yelida nu aawati banttana ufaissiyaadan, amarida wodiyaa nuna qaxxayidosona; shin Xoossai nuuni a geeshshatettaa ekkana mala, nuna maaddanau qaxxayees. ¹¹ Nuuni qaxxayettiyo wode, ha77issau yiilloyees; ufaissenna. SHin qaxxayidoogeetuyyo guyyeppe he qaxxayoi xillotettaa de7uwaa sarotettaa woituwaa immana.

Zoriyaanne Seeraa

¹² Hegaa gishshau, intte arggaacida kushiyaanne intte daafurida gulbbataa minttettite. ¹³ Wobbiya tohoi paxanaappe attin, burqqenna mala, sitta ogiyan hemettite.

¹⁴ Asa ubbaara saro de7anau minnite; qassi geeshsha de7uwaa de7ite. Aissi giikko, hegee bainnan ooninne Godaa be7anau danddayenna.

¹⁵ Xoossaa aaro kehatettaa ooninne ekkennan attenna mala naagettite; qassi mokkidi, ba marzziyan asa waissiya camo mittadan hanidi, ooninne daro assaa tunissenna mala naagettite.

¹⁶ SHAaramuxanau qaaqqatiya asi ooninne de7enna mala, woi qassi issitoo miyoobau ba bairatettaa baizzida, Xoossaa Ayyaani bainna Eesawa mala asikka de7enna mala naagettite.

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, Eesawi ba aawaa anjjuwaa ekkanau koyidoogaa ereeta; shin a aawai a anjennan ixxiis; aissi giikko, nagaraappe simmiyo ogiyyaa i harai atto, afuxxi koyidikka demmanau danddayibeenna.

¹⁸ Intte bochchanau danddayiyo de-riyaakkonne eexxiya tamaakko, xumaakko, ciggaaraakkonne gotiyaakko, ¹⁹ qassi malkkataa waasuwaakkonne qaalaa cenggurssaakko yibekketa. Asai he cenggurssaa siyido wode, haraa guji siyenna mala woossiis. ²⁰ Aissi giikko, Xoossai eta, “Harai atto, do7ikka he deriyaa bochchikko, shuchchan cadettidi haiqqa” yaagido azazuwaa eti genccanau danddayibookkona. ²¹ Aifiyan beettiyaagee daro daganttiyaaga gidiyo gishshau Muusee, “Taani yashshan kokkorais” yaagiis.

²² SHin intte Xiyoone Deriyaa, de7o Xoossai de7iyo katamaa, issippe shiiqidi ufaittiya daro sha7u kiitanchchatukko saluwaa Yerusalaame yi-deta. ²³ Xoossa baira naatukko, issippe shiiqidägeetukko, eta sunttai saluwan xaafettidoogee-tukko yiideta; qassi asa ubbaa pirddiya Xoos-saakkonne, bali bainnaageeta oottido xillo asatu ayyaanatukko yiideta. ²⁴ Ooratta maachchau gaannatiya Yesuusanne Aabeela suuttaappe aad-hdhiyaabaa yootiya caccafettida suuttaakko yi-deta.

²⁵ Intteyyo yootiya uraa yohuwaa egggiyoogaa intte ixxenna mala, inttena naagite. Xoossa kiitaa sa7an banttau yootiyaagee yootiyoogaa eggennan ixxidaageeti kessi ekkana xayikko, saluwan, “Inttena naagite” giya Xoossaappe nuuni waanidi kessi ekkane? ²⁶ He wode a cenggurssai sa7aa qaattiis; shin i ha77i, “Taani sa7aa xalaalaa gidennan, issitoo gujjada saluwaakka qaattana” yaagiis. ²⁷ “Issitoo gujjada” giya qaalai qaaxxennabai minnidi de7ana mala,

merettidabai qaaxxanaagaanne kichchanaagaa geeshshidi bessees.

²⁸ Nuuni qaaxxanau danddayenna kawotettaa ekkijo gishshau, ane Xoossaa galatoosinne a ufaissoos; au bessiyoogaadan bonchchuwaaninne yashshatettan au goinnoos.
²⁹ Aissi giikko, nu Xoossai tumu bashshiya tama.

13

Xoossaa Nuuni Waati Ufaissanau Bessiyaakko

¹ Intte ishata siiqiyogaa aggoppite. ² Imatta mokkiyoogaakka dogoppite. Aissi giikko, yaatiyoogan issi issi asai erennan kiitanchchata mokkiis. ³ Qasho keettan de7iyaageetubaa inttekka etaara issippe qasho keettan de7iyoogaadan qoppite; qassi intte huuphen waayettiyoogaadan, waayettiyaageetubaa qoppite.

⁴ Ekkijoogaanne geliyogaa asai ubbai bonchchanau bessees; qassi azinainne machchiyaa issoi issuwau ammanettanau bessees; aissi giikko, Xoossai shaaramuxanau qaaqqatiyaageetanne shaaramuxiyaageeta pirddana.

⁵ Miishsha siiqoppe inttena naagite; intteyyo de7iyaagee intteyyo gido. Aissi giikko, Xoossai ba huuphen,

“Taani nena mulekka yeggikke
woikko aggikke”

yaagiis. ⁶ Hegaa gishshau, nuuni xalidi,

“Godai tana maaddiyaagaa;
taani yayyikke.

Asi tana ai oottii?”
yaagoos.

⁷ Xoossaa qaalaa intteyyo yootida inttena kaalettidaageeta hassayite; eti waani de7idaakkonne hassayite; qassi etaagaadan ammanite.

⁸ Yesuus Kiristtoosi zinekka hachchikka merinaukka laamettenna. ⁹ Dumma dumma ooratta timirrtiyan wora booppite. Nu wozanai Xoossaa aaro kehatettan galatiyoogee lo77o gidiyoogaappe attin, miyoobau azazettiyoogaa gidenna; hegau azazettidaageetikka maadetti-bookkona.

¹⁰ Nuuyyo yarshshiyoosai de7ees; Dunkkaaniyaa giddon oottiyaageeti he yarshshiyoosaappe maanau etau maati baawa. ¹¹ Qeese ubbatu halaqai nagaraa gishshau, mehiyaa suuttaa yarshshanau Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa efees; shin he mehiyaa ashuwaa qassi dirssaappe kareera xuuggees. ¹² Hegaa gishshau, Yesuusikka qassi nagaraappe asaa ba suuttan geeshshanau, katamaa penggiyaappe kareera waayettiis. ¹³ Simmi nuuni i borettido boriyaa ekkidi, dirssaappe kare akko kiyos. ¹⁴ Aissi giikko, nuuyyo hagan merinau de7iya katami baawa; shin nuuni yaana katamaa naagoos.

¹⁵ Simmi Xoossaayyo Yesuusa baggaara ubba wode galataa yarshshuwa immoos; hegaa giyoogee menttershshai a sunttaayyo immiyo galataa giyoogaa. ¹⁶ Lo77obaa oottiyoogaanne issoi issuwaa maaddiyoogaa dogoppite. Aissi

giikko, Xoossaa ufaissiyaagee hegaa mala yarshshuwaa.

¹⁷ Inttena kaalettiyaageetuyyo azazettite; qassi eti azaziyoogaakka oottite. Eti bantta oottidobaa Xoossau yootana gishshau, intte shemppuwaa mintti naagoosona; intte eta uazazettikko, bantta oosuwaa ufaittidi oottana; hegee xayikko, eti yiil-lotiiddi oottana; hegee inttena ainne maaddenna.

¹⁸ Nuuyyo Xoossaa woossite. Nuuni ubba wode lo77obaa oottanau koyiyo gishshau, nuna zoriya lo77o wozanai nuuyyo de7ees. ¹⁹ Xoossai tana inttekko eesuwan zaarana mala, Xoossaa intte mintti woossanaadan, taani inttena keehi woossais.

Woosaa

²⁰ Sarotettaa Xoossai, nu Godaa Yesuusa, dorssaa heemmiya gitaa, merinaa maachchaa suuttan haiquwaappe denttiis. ²¹ Xoossai Yesuus Kiristtoosa baggaara ba sinttan bana ufaissiyaabaa inttena ootissiiddi, inttekka i koyidobaa oottana mala, lo77o ooso ubban inttena i giigisso; Xoossai meri merinau bonchchetto. Amin77i.

Kuushshaa

²² Ta ishatoo, taani ha dabddaabbiyaa intteyyo qanttan xaafido gishshau, intte ha zoriyaa salet-tennan ezggana mala, taani inttena woossais.

²³ Nu ishai, Ximootiyoosi qashuwaappe bir-shshettidoogaa erite. Eesuwan i haa yiikko, taani aara baada inttena be7ana.

²⁴ Inttena kaalettiya ubbatanne geeshshata ub-baa saro saro giite. Xaaliyaappe yiida am-maniyaageeti inttena saro saro goosona.

25 Aaro kehatettai inttenaara ubbaara issippe
gido. Amin77i.

**Wolaytta Bible
Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of
Ethiopia**

copyright © 2004 SIM

® Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793